

- में, सापेहलः-ला-लं, ऊर्द्धद्विः-दिः-दि, मदीदतः-ता-तं, मदीदयः-या-यं, शीटीरः-रा-रं, शीखीरः-रा-रं, प्रीदः-दा-दं.
- LOG, *s.* (Shapless or bulky piece of wood) शूलकाश्च, शूलदारः *m.*, काष्ठखडः-खं, वृहत्तमः, दारुखडः, वृहद्दारुखडः, काष्ठः—(Machine for measuring the velocity of a ship) नौकागतिमापकयन्त्रं, परिमापककाष्ठं.
- LOG-BOOK, *s.* नौकागतिविषयकं दैनिकविषयपुस्तकं.
- LOGARITHM, *s.* घातप्रमाणकः, घातप्रमाणकसंख्या, लघ्यतास्यसंख्या, पारिकर्म *m.* (नं).
- LOGARITHMIC, *a.* घातप्रमाणकसम्बन्धी-न्विनी-न्वि (नं).
- LOGGERHEAD, *a.* शूलपुट्टिः-दिः-दि, शूलपीठः-पीठः-पि, जवपुट्टिः.
- LOGGERHEAD, *s.* शूलपुट्टिः *m.*, शूलपीठः *m.*, मूढः, मूर्खः, जडः, जडपुट्टिः *m.*, जडमतिः *m.*, बह्वर्चः, बहुकः.
- LOGGERHEADED, *a.* शूलपुट्टिः-दिः-दि, शूलपीठः-पीठः-पि, जवपुट्टिः.
- LOGIC, *s.* तर्कः, तर्कविद्या, तर्कशास्त्रं, व्यायः, व्यायविद्या, व्यायशास्त्रं, विचारविद्या, ब्रूहः, प्रोहः, चम्बूहः, निरुहः, जाहः, वैशेषिकं, चान्नी-क्षिकी, चनुनामीक्षिः *f.*, मुषः. The व्याय school was instituted by the sage Gautama, the branch of it called वैशेषिकं was founded by Kanāda. The following are some of the terms of logic; 'universal pervadence or extension,' व्याप्तिः *f.*, अविन्याप्तिः; 'extreme extension or conclusion unwarranted by the premises,' अतिव्याप्तिः; 'individual or particular extension,' अविन्याप्तिः *f.*, अविन्याप्तिः *f.*; sign of the existence of an inherent property, व्याप्तिप्रमाणः; 'subject of an inference,' व्याप्ति. Other terms are उपलक्षणप्रमाणः, उपलक्षणप्रमाणः, प्रवृत्तिनिमित्तं, कैमयं, व्याप्तिप्रमाणः *f.*, सिद्धसाधनदोषः.
- LOGICAL, *a.* (Pertaining to logic) तार्किकः-की-कं, व्यायी-यिनी-यि (नं), व्यायीकः-की-कं, तर्कसम्बन्धी-न्विनी &c., तर्कविद्यासम्बन्धी &c., तर्कविद्याविषयः-या-यं, तर्कशास्त्रविषयः &c., प्रोहः-हा-हं, जाहः-ही-हं &c., शीर्षकः-की-कं, 'logical conclusion,' विनिगमः, निगमनं—(According to the rules of logic) तर्कशास्त्रसिद्धिः-द्धा-द्धं, व्यायशास्त्रसिद्धिः &c., मुक्तिप्रमाणः &c., तर्कानुसारी-रिणी &c., व्यायानुसारी &c., व्यायशास्त्रानुसारी &c., तर्कशास्त्रसम्मतः-ता-तं, व्यायशास्त्रसम्मतः-ता-तं, तर्कशास्त्रानुयायी-यिनी &c.
- LOGICALLY, *adv.* व्यायसः, यथाव्यायः, तर्कानुसारेण, व्यायानुसारेण, तर्कशास्त्रानुसारेण, तर्कशास्त्रानुरूपेण, व्यायशास्त्रपरं.
- LOGICIAN, *s.* तर्कज्ञः (नं). तार्किकः, व्यायिकः, व्यायविद् *m.*, तर्कशास्त्रज्ञः, व्यायशास्त्रज्ञः, व्यायशास्त्रपंडितः, व्यायशास्त्रवेत्ता *m.* (नं), तर्कशास्त्री *m.*, (नं), व्यायशास्त्री *m.*, सांवादिकः, ऊही *m.*; versed in the system of Gautama, चाक्षपादः, चक्षपादः; 'in that of Kanāda,' वैशेषिकः.
- LOGOMACHY, *s.* वाग्युद्धं, वाक्पुट्टः-हं—(Dispute about words) शब्दवादः, शब्दविवादः, शब्दयुद्धं.
- LOGWOOD, *s.* (A kind of wood used in dyeing) वटवृक्षः.
- LOIN, *s.* श्रोणिः-श्री-श्री, कटिः-टी-टी, कटिदेशः, श्रोणिदेशः, श्रोणिफलकं, श्रोणिपट्टं, कटीपट्टं, कटिपट्टं, निमग्नः, अघनः, ककुप्राती, कलचं, प्रोषः, कटः, कटिशोषकः; 'girding the loins,' कटिचन्मनः; 'having the loins girded,' बद्धकटिः-दिः-दि; 'the cavities of the loins,' कुकुन्दरे *m. du.*, ककुन्दरे *m. du.*, कटरी *m. du.*, कटरी, कटः; 'girdle worn round the loins,' कटिचूर्च, कटिशृङ्खला, श्रोणिपट्टः; 'sprung from one's loins,' अश्रुजः-जा-जं, अश्रुजः-जा-जं.
- TO LOITER, *v. n.* विलम्बं (c. 1. लम्बते-चिन्तुं), मन्द (nom. मन्दायते),

- विलम्बनं कृ, विलम्बं कृ, कालं धिष्य (c. 6. धिष्यति, धेनुं), कालधेयं कृ, अथवा (c. 1. तिष्ठति-स्थानुं), धिर (nom. धिरयति, धिरायति), धिरं or धिरकालं स्था or अथवा, मन्दं मन्दं चल् (c. 1. चलति-चिन्तुं) or चल् (c. 1. चरति-रिन्तुं), विलम्बेन गम् (c. 1. गच्छति, गन्तुं).
- LOITERER, *s.* विलम्बी *m.* (नं), विलम्बकारी *m.*, विलम्बगतिः *m.*, विलम्बगामी *m.*, मन्दगामी *m.*, मन्दगतिः *m.*, कालधेयकः.
- LOITERING, *part.* मन्दगमनः-ता-नं, मन्दगमनः-ता-नं, विलम्बी-चिन्ती-चिन्ति (नं), विलम्बगामी-मिनी &c., धिरायमात्रः-या-यं.
- LOITERING, *s.* विलम्बनं, विलम्बगमनं, मन्दगमनं, कालधेयः.
- TO LOLL, *v. n.* (Recline lazily) आलस्येन शी (c. 2. शोते, शयितुं) or अवलम्बं (c. 1. लम्बते-चिन्तुं) or संधिश्च (c. 6. निशितुं-वेष्टुं), सुषेन शी or अवलम्बं—(Loll the tongue) जिह्वां लल् or लल् (c. 1. ललति, ललति, c. 10. लालयति, ललयति-यितुं), जिह्वाललनं कृ, जिह्वां वहिष्कृत्य; 'one who lolls the tongue,' ललजिह्वः-द्धा-द्धं.
- LOLLING, *s.* (Of the tongue) ललनं, जिह्वाललनं—(Lolling and languishing as indicative of passion) ललितं, ललितं, ललनं.
- LONE, LONELY, *a.* (Solitary, unfrequented) निर्जनः-ता-नं, विजनः-ता-नं, विलोकाः-की-कं, निर्मनुषः-ता-नं, निर्मनुषः-या-यं, एकाकाः-ता-नं, विविक्तः-क्ता-कं, निभूतः-ता-नं, जनानाकीर्णः-शी-यं, जनैरनाकीर्णः &c., निशलाकाः-क्ता-कं, निशलाकाः &c., मूलसबाहः-रा-रं, हीनसबाहः-रा-रं, 'a lonely place,' निर्जनस्थानं—(Single, standing by itself) एकाकी-किनी-कि (नं), एकाः-क्ता-कं, सहसायः-या-यं, असङ्गः-द्धा-द्धं, केवलः-ला-लं, केवली-लिनी &c.—(Fond of solitude) विनिर्गमः-या-यं, विनिर्गम्ये-यिनी-यिनी &c., एकाकीप्रियः-या-यं, एकाकीवेष्टुं &c.
- LONELINESS, *s.* (Solitude, retirement) निर्जनता, विजनता, विविक्तता, विविक्तं, निर्मनुष्यता, निभूतता, एकाक्यता, निशलाकाता, सबाहहीनता, सबाहमूलता, एकाकीता, चसहायता, असङ्गता—(Love of retirement) विनिर्गमप्रिय, विनिर्गम्यः *f.*, विनिर्गम्यः *f.*, एकाकीप्रियः *f.*
- LONESOME, *a.* निर्जनः-ता-नं, विजनः-ता-नं, दारुणः-या-यं, निरानन्दः-द्धा-द्धं; 'a lonesome road,' प्रान्तरं.
- LONESOMENESS, *s.* निर्जनता, विजनता, विविक्तता, निरानन्दता, दारुणता.
- LONG, *a.* (In time or space) दीर्घः-वी-यं, द्राघिमवान्-वती-वत् (नं), आयतः-ता-नं, आयाती-मिनी-मि (नं), आयामवान्-वती &c., आयतः-ता-नं, आयतिमान्-मती &c., लघः-छा-चं, धिर in comp., this last is restricted to time. (Long in extent or size) दीर्घपरिमाणः-या-यं, दीर्घकारः-रा-रं, दीर्घाकृतिः-ति-ति, दीर्घेतनुः-नु-नु—(Extended) आयतः-ता-नं, समायतः-ता-नं, आयातिनः-ता-नं, विलीयः-शी-यं, विलुप्तः-ता-नं, प्रवृत्तः-ता-नं—(Tedious, dilatory) दीर्घबुधः-छा-चं, धिरकारी-रिणी &c., धिरक्रियः-या-यं, विलम्बकारी &c., विलम्बी-चिन्ती &c., दीर्घसूत्री-विणी &c., प्रलघः-छा-चं—(Continuing for a long time) दीर्घकालीनः-ता-नं, धिरकालीनः-ता-नं, दीर्घकालिकः-की-कं, धिरकालिकः &c., धिरस्यः-स्या-स्यं, धिरस्थायी-यिनी &c., धिरस्थितः-ता-नं, धिरजनः-नी-नं, धिरलः-ली-लं, दीर्घकालस्थायी-यिनी &c., धिरकालस्थायी-यिनी &c.—(Long, in the sense of distant) दूरः-रा-रं, विदूरः-रा-रं, 'going a long way,' दूरगः-गा-नं; 'a long way off,' दूरस्थः-स्या-स्यं, दूरस्थायी-यिनी &c.—(Extended to any measure) expressed by परिमाणः-या-यं or परिमितः-ता-नं or मितः-ता-नं in comp.; as, 'a line an inch long,' अञ्जुलपरिमाणो or अञ्जुलपरिमितो or